

האם זה מתמוטט?

את דרכם עשו כוהירות וללא הימורים מיותרים. הם יצקו את הרפוסים והקימו את האירגונים שהלכו ותפחו וגרלו כמשך השנים. כללי ההצטרפות לבורסה היו תמיד נוקשים מאוד. ועדה בדקה בוקרקות את המועמדים ואחרי שאישרה את מועמדותם, ניתלו תמונותיהם באולם הבורסה, וחברים יכלו להגיש התנגדות לקבלתם. מסיבה זו או אחרת. היושר והמקצועיות היו סטנדרטים מחייבים ללא כל פשרה.

אך בעוד שהמסגרת פעלה כשורה ברוב המיקרים, החלו צצים החריגים. כשכבורסה חברים יותר מ-2000 חברים, אי אפשר להימנע מטעויות בקבלת חברים.

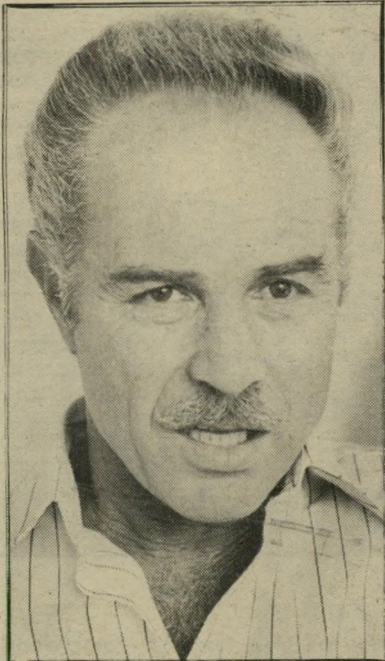
כך נוצרה קבוצה לא קטנה של אנשים, שצברו את הונם והסתגנו לבורסה בדרך מפוקפקת. אפשר לשמוע בסדריות סיפורים ורכילות על הדרך שבה השיגו את הונם הראשוני, ועם חלוף השנים הפכו ליהלומים מכובדים בענף. מטבע הדברים, נטו הוותיקים להפגין קצת הסתייגות והתבוללות מכל היתר — אומנם לא עד כדי פגיעה, או המנעות מעסק מודמן, אך הקפידו שלא ליצור קשר חברתי עם בעלי העבר או ההווה המפוקפק יותר.

כך ניתן היה להבחין במסך בלתי־נראה המפריד ביניהם. העילית כוללת עשרות ואולי מאות היהלומים ומתוכים שזה מקרוב באו, שנשמעו בין הוותיקים בזכות הסטנדרטים האישיים שלהם.

לא פלא איפוא, שהם מודאגים ממה שקרה לענף. גם הם נזיזו באופן קשה, אך עד כה עמדו תמיד יפה, ואיש מהם לא פשט רגל או נמנע מלעמוד בהתחייבויותיו.

פשיטת-רגל ענייזה

מי שניזוק בצורה קשה ולא הצליח להתאושש, הוא היהלומן רמי רבש. על רמי רבש הלוטש מנתניה שעלה לגדולה, הוליכו הרכה סיפורים בבורסה. לא מעטים קינאו בכחור שעלה כמעט כמטאור בין היהלומנים.

מנכ"ל התעשיינים שור
— ילד יום

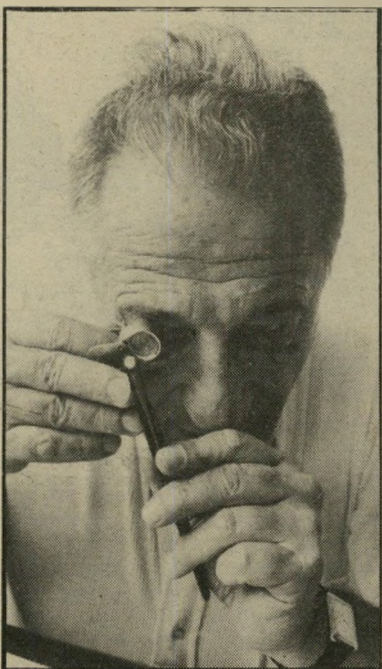
הודות למימון גדיב של הבנקים, ובעזרת כספים של לוטשים בנתניה, שלהם סיפק עבודה, הפך מעצמאי ועזר בענף לאיש שגילגל עסק של מיליונים.

מעניין ששמועות על הידרדרותו עשו כנפים בבורסה שנים לפני שפשט את הרגל, אך הסיפורים כמעט שלא הרגיעו איש. על רמי סופר, שכשנסע לקנות חומרי־גלם באחת ממדינות החסות של רוס־אפריקה, ישב ימים ולילות ליד גלגל־הרולטה בקווינו המקומי. שם אף קיבל את התלפונים היומיים ממישרדו בארץ.

ואילו החתן עוצב כמבקיע־שערים. גם המשבר העמוק בענף־היהלומים לא קילקל את מצב־הרוח של רבים מן היהלומנים, שעדיין מרוויחים כסף רב, לעומת רבים יותר, אולי, שפושטים רגל ועסקיהם מתמוטטים.

★ ותיקים מול מפוקפקים

כמעט מאז תחילתו של הענף בארץ, היתה בו מעין חלוקה סמויה בין היהלומנים. את הטון נתנה בעבר קבוצת "מיפלאור" —

נשיא הבורסה שניצר
— מה —

היהלומנים הוותיקים בענף, ברובם יהודים מאנטוורפן, שבאו ארצה לפני מלחמת עולם השנייה, יזמו והקימו כאן את התעשייה, שהתחילה לפרוח עם פרוץ המלחמה. הסטנדרטים הנהוגים בין הוותיקים היו תמיד שם דבר. כבוד למילה הנאמרת היה להם לחוב.

נוספים של החתונה — מעין הדרן — נערכו גם ביפאן ובבירות אירופה. בקיצור: חתונה כמו שצריך. כשהשיא ניסים רחמינוב את בתו, הוא הפתיע

נשיא התעשיינים לגדואל
מי יודע —

את אורחיו בצורה מקורית. אולם בהילטון נכנסה כנסיעה איטית מכונית פורד מודגם 1934, לקול צלילי תזמורת דרום אפריקאית. על המכונית היתה מונחת עוגת־החתונה ומלצרים מיוזעים רצו לצדיה כשהם מחויכים בחצוצרות מפלסטיק. כשעצרה המכונית בתחנה הסופית — איישם בין השולחנות — הורד מתירת האולם מיתקן מיוחד, שעליו עשרות בקבוקי שמפניה. כשהגנו בני־מישפת מולדבסקי בהילטון, הסיגנון היה שונה. הפעם היה לאורחים עניין עם חובבי כדורגל. צוות־המלון שבע־הפעלולים הולבש ביגדי־אימון, ועוגת הכלה עוצבה ברמותו של מיגרש כדורגל — שיא הטעם הטוב. על העוגה עיצב האופה את דמות הכלה כשוערת.

על הראוותנות של חלק מהיהלומנים אפשר לכתוב ספרים. העמדת הפנים וניקור עיני הציבור הפכו מזמן לנושא שאינו יורד מעל הפרק. שום דבר לא היה יקר מדי או גדול מדי לצרכיהם — וילות ודירות־פאר, מכוניות, חברות במועדונים הנכונים, נסיעות־נופש ובידור לרוב. לבוש במיטב האופנה, שרשרות־זהב ככרות על הצוואר, תיסרוקות מעוצבות למישעי.

עד היום זכור סיפורו של ה"בוחש". היה זה בילוי משותף של יהלומן וחייט־צמרת במועדון הישן של מגדים ברח' כ"היהודה בתל־אביב. בין השניים נערכה התערבות, אם היהלומן יעז לכווץ את השמפניה באמצעות אבר שאינו מיועד לכך. היהלומן זכה.

מאת שולמית יריב

אפרים (פריץ) חוצ'נר וליאון קליינמן. הם ראגו להשתתף בכל האירועים, והיוו מרכז ראוי לחיי הלילה של תל־אביב.

★ הדרן חופתי

על חתונות היהלומנים הילכו תמיד אגרות. כאוצר הלשון לא היו די שמות־התואר כדי לתאר אותן. אפילו השנה — 1983 — לא כולם מלקקים את הפצעים. אחרי שלוש שנים משבר בענף יש המלקקים משהו אחר. כך, למשל, נערכו שלוש חתונות בסיגנון מיוחד.

אחת החתונות נערכה במלון זן. היתה זו ברית־נישואין בין "הוידהלומנים" ו"הור־ברזל" — מישפחות פלטק ופורר השיאו את ילדיהן. משום־מה החליטו, שהמוטו בחתונה זאת יהיה "חתונה־יהודית". לכן תזמורת של כליומרים הנעימו מנגינות בכל אולמות המלון, וצוות המלון אף הוא עטה את אופנת העיירה היהודית לפני 100 שנים. לאלף המזומנים הגישו 22 מנות שונות שהוכנו על־ידי חבר הטבחים. כל אורח קיבל הזמנה שבה צויין באיזה מהאולמות השונים של המלון עליו להתייצב — הכל לפי יחוסו ומעמדו. היחוס והמעמד היו חשובים, שכן בני־אצולה הגיעו מרחבי אירופה לקחת חלק באירוע. טקסים